

Zadeva C-106/24**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

8. februar 2024

Predložitveno sodišče:

Hof van Cassatie (Belgija)

Datum predložitvene odločbe:

25. januar 2024

Tožeča stranka:

OV

Tožena stranka:

WEAREONE.WORLD BV

Predmet postopka v glavni stvari

Spor o glavni stvari se nanaša na domnevno kršitev avtorskih pravic na stvaritvah, ki jih je tožeča stranka, ki prebiva na Nizozemskem, ustvarila v okviru naročila za belgijsko družbo. Med drugim gre za vprašanje, ali je treba za ugotovitev, kdo razpolaga z avtorsko pravico, uporabiti nizozemsko ali belgijsko pravo.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Ta predlog na podlagi člena 267 PDEU se nanaša na pojem „pogodbena obligacijska razmerja“ iz Rimske konvencije o uporabi prava v pogodbenih obligacijskih razmerjih (v nadaljevanju: Rimska konvencija) in Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbena obligacijska razmerja (v nadaljevanju: Uredba Rim I), ki velja od konca leta 2009. Predložitveno sodišče se sprašuje, ali se ta konvencija in ta uredba uporabljata za določitev prava, ki velja za to, da se ugotovi, kdo je imetnik avtorske pravice na avtorskem delu, ustvarjenem v okviru pogodbe o naročilu.

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali je treba člen 1(1) Rimske konvencije in člen 1(1) Uredbe Rim I razlagati tako, da vprašanje, kdo je imetnik avtorske pravice na delu, ki je bilo ustvarjeno pri izpolnjevanju obveznosti iz podjemne pogodbe ali pogodbe o naročilu, torej vprašanje, kdo je prvotni imetnik ter ali in v kakšnem obsegu je mogoče to pravico prenesti na naslednjega imetnika, spada pod pojem „pogodbena obligacijska razmerja“?

Navedene določbe prava Unije

Konvencija o uporabi prava v pogodbenih obligacijskih razmerjih, na voljo za podpis 19. junija 1980 v Rimu (80/934/EGS) (UL 2005, C 169, str. 10)

Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbena obligacijska razmerja (Rim I) (UL 2008, L 177, str. 6)

Navedene določbe nacionalnega prava

Belgijsko pravo

Wetboek van economisch recht (gospodarskopравни zakonik), člen XI.165(2)

Wet van 16 juli 2004 houdende het wetboek van internationaal privaatrecht (zakon z dne 16. julija 2004 o zakoniku o mednarodnem zasebnem pravu), člena 2 in 93

Nizozemsko pravo

Auteurswet 1912 (zakon iz leta 1912 o avtorski pravici), člen 8

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, ki prebiva na Nizozemskem, je od leta 2009 vsako leto za toženo stranko, belgijsko družbo, ki med drugim organizira festival *Tomorrowland*, zasnovala stvaritve, kot so logotipi, glavni odri in dekoracija na festivalu. To je tožeča stranka opravljala na podlagi ustno sklenjenih pogodb o naročilu.
- 2 Tožena stranka je sodelovanje leta 2017 prekinila zaradi spora o avtorskih pravicah na stvaritvah. Te avtorske pravice so sestavljene iz materialnih avtorskih pravic (vključno s pravico do izkoriščanja dela ter na primer do izdelave in distribuiranja reprodukcij v ta namen) in moralnih avtorskih pravic (osebne pravice avtorja, kot je pravica do navedbe imena). Tožeča stranka je zaradi kršitve obeh delov avtorske pravice pri ondernemingsrechtbank Antwerpen (gospodarsko

sodišče v Antwerpnu, Belgija) zahtevala odškodnino v višini 2.200.000 EUR oziroma 225.000 EUR.

- 3 Ondernemingsrechtbank Antwerpen (gospodarsko sodišče v Antwerpnu) je na podlagi belgijskega prava razsodilo, da so bile materialne avtorske pravice na stvaritvah v skladu z belgijskim pravom prenesene na toženo stranko in da tožeča stranka ni dokazala, da je imetnik moralnih avtorskih pravic.
- 4 Hof van beroep te Antwerpen (pritožbeno sodišče v Antwerpnu, Belgija) je v pritožbenem postopku ugotovilo, da je treba to, kdo je imetnik avtorskih pravic, ugotoviti na podlagi Rimske konvencije in Uredbe Rim I. Iz člena 4(1) in (2) Rimske konvencije in člena 4(1)(b) Uredbe Rim I je razvidno, da je bilo treba uporabiti nizozemsko pravo, in sicer člen 8 (nizozemskega) zakona o avtorski pravici. Ta člen določa, da se, kadar – med drugim – družba „delo objavi, kot da izvira od nje“, ta družba šteje za avtorja tega dela. Ta člen torej določa „fiktivno avtorstvo“ od trenutka stvaritve dela. Na podlagi tega člena je bilo treba toženo stranko šteti za fiktivnega avtorja stvaritev in je zato na njih imela materialne avtorske pravice. Poleg tega je bilo s tem členom 8 nizozemskega zakona o avtorski pravici tudi izključeno, da bi se tožeča stranka lahko sklicevala na moralne avtorske pravice.
- 5 Tožeča stranka je nato pri predložitvenem sodišču vložila kasacijsko pritožbo.

Bistvene trditve strank iz postopka v glavni stvari

- 6 Tožeča stranka poudarja, da je tako z Rimsko konvencijo kot z Uredbo Rim I v bistvu določeno, da se uporabljata za „pogodbena obligacijska razmerja“ v primerih, v katerih je treba izbrati med pravom različnih držav. Po mnenju tožeče stranke so načini nastanka, obstoj, narava, vsebina, razpoložljivost, prenosljivost in ugasnitev pravic intelektualne lastnine urejeni s stvarnopravnimi vidiki teh pravic in ne s pogodbenimi obligacijskimi razmerji, ki so bila vzpostavljena v zvezi s temi pravicami. V okviru teh stvarnopravnih vidikov naj bi se pravo, ki se uporabi, določilo na podlagi belgijskega wetboek van internationaal privaatrecht (zakonik o mednarodnem zasebnem pravu, v nadaljevanju: WIPR) in ne Rimske konvencije ali Uredbe Rim I.
- 7 Tožeča stranka se sklicuje na člen 93, prvi odstavek, WIPR, v skladu s katerim so pravice intelektualne lastnine urejene s pravom države, za ozemlje katere se zahteva varstvo. Sklicuje se tudi na člen 94(1) WIPR. V skladu s tem členom je za obstoj pravic intelektualne lastnine in za vprašanje, kdo so imetniki teh pravic, odločilno pravo, ki ga je treba določiti na podlagi tega zakona. Tožeča stranka je zahtevala varstvo svojih avtorskih pravic v Belgiji (kjer so bile uporabljene na festivalih), zaradi česar se po njenem mnenju uporabi belgijsko pravo. Ker je Hof van beroep (pritožbeno sodišče) razsodilo, da se uporablja nizozemsko avtorsko pravo, tožeča stranka trdi, da je med drugim kršilo člena 93, prvi odstavek, in 94(1) WIPR.

- 8 Tožeča stranka posebej v zvezi z moralnimi avtorskimi pravicami navaja, da na podlagi belgijskega avtorskega prava (člen XI.165(2) gospodarskopравниh zakonika) niso prenosljive. Iz belgijskega prava naj bi torej izhajala njena neodtujljiva moralna avtorska pravica. Zato naj bi Hof (pritožbeno sodišče) s tem, da je razsodilo, da ji člen 8 nizozemskega zakona o avtorski pravici ne podeljuje moralnih avtorskih pravic, kršilo zadevno belgijsko pravo.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 9 Predložitveno sodišče se sklicuje na ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije o pojmu „pogodbena obligacijska razmerja“ v smislu člena 1(1) Rimske konvencije in člena 1(1) Uredbe Rim I. V skladu s to sodno prakso je treba ta pojem razlagati avtonomno, predvsem ob upoštevanju sistematike in ciljev Rimske konvencije in Uredbe Rim I (sodba z dne 21. januarja 2016, Ergo Insurance in Gjensidige Baltic, C-359/14 in C-475/14, EU:C:2016:40, točka 43; glej po analogiji sodbo z dne 24. novembra 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, točka 25).
- 10 Predložitveno sodišče glede sistematike in cilja Rimske konvencije navaja poročilo v zvezi z Rimsko konvencijo M. Giuliana in P. Lagarda (UL 1980, C 282, str. 1), v katerem je v glade člena 1(1) te konvencije navedeno: „Prvič, ker se konvencija nanaša izključno na pogodbena obligacijska razmerja, je očitno, da stvarne pravice in pravice intelektualne lastnine s temi določbami niso zajete. To pojasnilo je bilo izrecno določeno v členu prvotnega predhodnega osnutka. Vendar je delovna skupina menila, da je to pojasnilo v tem besedilu odveč ponavljati, zlasti ker bi bilo treba v tem primeru opozoriti na razlike med različnimi pravnimi sistemi držav članic Skupnosti.“
- 11 V zvezi z Uredbo Rim I se predložitveno sodišče sklicuje na pripombe European Max-Planck Group for Conflict of Laws in Intellectual Property k predlogu te uredbe z dne 4. januarja 2007 (Comments on the European Commission’s Proposal for a Regulation on the Law Applicable to Contractual Obligations („Rome I“) of December 15, 2005 and the European Parliament Committee on Legal Affairs’ Draft Report on the Proposal of August 22, 2006). V njih je navedeno, da za vprašanja, ki se nanašajo na samo pravico intelektualne lastnine, vendar so s pogodbo o tej pravici tesno povezana, kot so prenosljivost pravice, pogoji, pod katerimi se lahko dovoli prenos ali licenca, in tudi vprašanje, ali je mogoče prenos ali licenco uveljavljati proti tretjim osebam, ne velja pravo, ki se uporablja za pogodbo, ampak pravo države, za katero se zahteva varstvo.
- 12 Zdi se, da iz teh stališč izhajajo, da gre pri vprašanju, kdo je imetnik avtorske pravice na delu, ki je nastalo v okviru pogodbe o naročilu, in o tem, ali je ta pravica prenosljiva, za vprašanje stvarnega prava, ki ne spada na stvarno področje uporabe niti Rimske konvencije niti Uredbe Rim I.
- 13 Vendar se zdi, da je to stališče v več državah članicah predmet razprave. V pravni literaturi se pojavlja tudi mnenje, da je prvotno imetništvo pravice zaradi tesne

povezave s pogodbeno obveznostjo, na podlagi katere je bila stvaritev zasnovana, določeno prav s pogodbo. Vprašanje glede tega, kdo je imetnik, bi torej v skladu s tem pojmovanjem spadalo pod pojem „pogodbena obligacijska razmerja“ iz člena 1(1) Rimske konvencije ali člena 1(1) Uredbe Rim I. Predložitveno sodišče ob upoštevanju te razprave meni, da razlaga člena 1(1) Rimske konvencije in člena 1(1) Uredbe Rim I ni tako očitna, da ne bi dopuščala nobenega razumnega dvoma, zaradi česar postavlja vprašanje za predhodno odločanje.

DELOVNI DOKUMENT